

Steeds vaker gaan covid-patiënten thuis hun saturatie meten.¹ Ze kunnen daardoor langer thuis blijven, of juist eerder met ontslag. Waar moet je op letten?

6 vragen over thuis saturatie meten bij covid-19

1 Voor welke patiënten is thuis saturatie meten geschikt?

Covid-patiënten mogen (eventueel met zuurstof en medicatie) vervroegd naar huis met een saturatiemeter als ze stabiel zijn. Uiteraard onder voorwaarden. Het OLVG in Amsterdam hanteert bijvoorbeeld de regel dat een patiënt 48 uur lang een stabiele ademhalingsfrequentie en saturatie moet hebben. Ook mag hij maximaal 3 liter zuurstof nodig hebben. Die zuurstofgrens wordt ook gehanteerd bij patiënten die met vervroegd ontslag gaan vanuit het St. Antoniusziekenhuis in Utrecht en thuis gemonitord worden met de Luscii app.

Natuurlijk moeten de patiënten ook de instructies kunnen begrijpen en zich veilig voelen thuis.

2 Bij welke saturatiewaarde moeten patiënten aan de bel trekken?

Welke saturatiewaarde alarmerend is, verschilt per patiënt. 'Een waarde van 95% kan voor de ene patiënt te laag zijn, maar voor een patiënt met COPD normaal', licht José Klunder toe, teamleider Longgeneeskunde in OLVG Amsterdam. 'Het gaat er met name om dat

de saturatie stabiel of stijgende is. Zolang deze maar niet daalt.'

Patiënten in het OLVG krijgen een schema mee waarin onder andere staat wat de saturatie zou moeten zijn. Patiënten die met de Luscii app gemonitord worden zien aan de hand van kleurcodes (oranje of rood) of hun saturatie te laag is.

Ze krijgen de instructie niet alleen bij een dalende saturatie aan de bel te trekken, maar ook bij toenemende of nieuwe klachten, zoals toenemende benauwdheid, pijn op de borst of koorts.

3 Kunnen anticoagulantia de meetresultaten beïnvloeden?

'De meeste patiënten die vervroegd met ontslag gaan, krijgen inderdaad anticoagulantia, meestal fraxiparine', vertelt Klunder. 'Maar omdat ze dit in het ziekenhuis ook al gebruikten, zal dit de resultaten niet beïnvloeden. Daarbij gaat het om een relatief lage dosering, met weinig effect op de saturatie.'

4 Wat zijn aandachtspunten voor een betrouwbare saturatiemeting?

Instructies die patiënten meekrijgen:^{2,3}

- Ga voor de meting 10 minuten rustig zitten of liggen, meet niet direct na bewegen of spreken.
- Zorg voor warme, schone handen, zonder nagellak of kunstnagels.
- Lukt het meten niet omdat de handen koud blijven, dan kan een saturatiemeter voor de oren uitkomst bieden. Een vingermeter is niet geschikt om op de oren te gebruiken.

5 Zijn niet-medische saturatiemeters betrouwbaar?

Veel webshops verkopen saturatiemeters voor een paar tientjes. Kunnen die ingezet worden als er geen medisch goedgekeurde saturatiemeter voorhanden is, bijvoorbeeld voor patiënten die nog thuis zijn en voor wie geen meter beschikbaar is vanuit de thuiszorg(winkel)? Daarover verschillen de meningen.

Onderzoekers die 6 niet-medische meters testten, concludeerden dat 4 daarvan geen betrouwbare resultaten gaven, 2 wel.⁴ Het lastige is dat er heel veel niet-medische meters te koop zijn, die niet allemaal wetenschappelijk getest kunnen worden.

Andere onderzoekers concluderen dat niet-medische meters redelijk betrouwbaar zijn bij een saturatie > 90%.

Voorwaardes zijn doorgaans: ademhaling en saturatie stabiel gedurende 48 uur, **maximaal 3 liter zuurstof nodig**

Bij saturaties onder de 90% zou de betrouwbaarheid snel afnemen.⁵

Of een niet-medische saturatiemeter bruikbaar is, hangt ook af van het doel van de meting. Een Amerikaanse afdeling van de World Health Organization concludeert dat een niet-medische meter weliswaar niet even precies meet als een medische, maar toch nuttig kan zijn om stille hypoxemie op te sporen bij covid-19.⁵

Bij niet-medische meters geldt - wellicht nog meer dan bij medisch goedgekeurde meters - dat de resultaten als aanvulling moeten worden gezien op de controles door arts of verpleegkundige. En dat patiënten aan de bel moeten trekken bij verergering van de symptomen.

6 Kan mijn patiënt zijn smartwatch gebruiken om de saturatie te meten?

Sommige smartwatches hebben een functie om de saturatie te meten, met infraroodsensoren op de pols. Saturatie

meten aan de pols is echter minder betrouwbaar dan aan de vinger. Fabrikanten waarschuwen zelf al dat de resultaten voornamelijk niet betrouwbaar genoeg zijn voor medische doeleinden.

In theorie zou het ook mogelijk zijn om saturatie te meten met een smartphone, aan de hand van het LED-lampje en de telefooncamera. Nederlandse onderzoekers concluderen dat ook deze methode nog niet betrouwbaar is.⁷

Noten

1 Aarts F. Covid-patiënten eerder naar huis met saturatiemeter, Nursing.nl, 10 november 2020.

2 Thuismonitoring corona, <https://www.antoniusziekenhuis.nl/thuismonitoring-corona-met-zuurstof-naar-huis> Luscii, geraadpleegd op 12 november 2020.

3 Saturatie meten met finger pulse oximeter, Vilans KICK-protocol, september 2020.

4 Lipnick MS, Feiner JR, Au P, Bernstein M, Bickler PE, The Accuracy of 6 Inexpensive Pulse Oximeters Not Cleared by the Food and Drug Administration, Anesthesia & Analgesia, augustus 2016.

5 Technical and Regulatory Aspects of the Use of Pulse Oximeters in Monitoring COVID-19 Patients, Pan American Health Organization, World Health Organization, augustus 2020.

6 Jacobs A, Zuurstofsaturatie meten met wearable: nuttig of onzin?, SmartHealth, oktober 2020.

7 Seuntjens W, Schollaert J, Kashtiar A, Platteau W, Van Olmen, J, Zuurstofsaturatie meten met een smartphone, Huisarts en Wetenschap, juli 2020.

nursing/congressen

DAG VAN DE WIJKVERPLEGING

Tijdens de Dag van de Wijkverpleging praten we je bij over actuele thema's in de wijk, zoals: eenzaamheid, indiceren, Wet zorg en dwang en thuiswonende ouderen met dementie. Ook kun je workshops volgen over EBP, en omgaan met probleemgedrag. Datum en locatie: 11 juni 2021, Ede. Meer informatie: [nursing.nl/congressen](https://www.nursing.nl/congressen)